

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY 2018/2019

Základní škola a Mateřská škola Velemín, příspěvková organizace

PPŠ zahrnuje i dokument školní preventivní strategie v oblasti obecných postupů, dlouhodobých cílů, obecné realizaci, personálního zajištění prevence, získávání informací, hlavních aktivit..

Obsah

1) Úvod	4
2) Současný stav.....	4
3) Personální zajištění prevence	8
4) Cíle projektu	9
5) Způsob realizace	10
6) Znalostní kompetence žáků.....	12
7) Metody a formy, jakými budou dílčí aktivity řešeny	13
8) Rámcový časový harmonogram témat týkajících se primární prevence ve výuce	15
9) Vyhodnocení PPŠ	22
10) Kontakty s jinými organizacemi	22
11) Postupy řešení rizikového chování:	23
12) Návrh rozpočtu programu	23

„CÍLEM PRIMÁRNÍ PREVENČE JE ZVÝŠENÍ ODOLNOSTI DĚTÍ A MLÁDEŽE VŮČI RIZIKOVÉMU CHOVÁNÍ. PŘEDEVŠÍM VÉST DĚTI KE SPRÁVNÝM POSTOJŮM VŮČI ZÁTĚŽÍM A PROBLÉMŮM.“

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Škola: Základní škola a Mateřská škola Velemín, příspěvková organizace
Velemín 170, 411 31

www stránky: www.zs-velemin.cz

Ředitelka:

Mgr. Ladislava Malíková

Tel: 416597076, 603 516 450

Email: reditelka.zsvelemin@seznam.cz

Školní metodik prevence:

Mgr. Radka Kaiprová

Tel: 731081768

Email: radka.kaiprova@seznam.cz

Mgr. Václava Koubová

Tel: 603818756

Email: koubova.vaclava@seznam.cz

Výchovný poradce:

Mgr. Václava Koubová

Tel: 603818756

Email: koubova.vaclava@seznam.cz

PPŠ vypracoval: Mgr. Václava Koubová

Datum, podpis _____

Seznámení ředitele/ředitelky školy s MPP
Seznámení pedagogického sboru školy s MPP

Datum	Podpis ředitelky školy
_____	_____
_____	_____

1) Úvod

Preventivní program školy vychází z [Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č.j. 21291/2010-28](#), a Národní strategie primární prevence rizikového chování na období 2013-2018. Primární prevence rizikového chování u žáků v působnosti MŠMT se zaměřuje prioritně na předcházení rozvoje rizik, které směřují zejména k následujícím rizikovým projevům v chování dětí a mládeže:

V nejužším pojetí řadíme do základních typů rizikového chování (dle Miovský in: Standardy, Pavlas Martanová, ed.,2012):

- a) záškoláctví,
- b) šikanu a extrémní projevy agrese,
- c) extrémně rizikové sporty a rizikové chování v dopravě,
- d) rasismus a xenofobii,
- e) negativní působení sekt,
- f) sexuální rizikové chování,
- g) závislostní chování (adiktologie).

V širším pojetí pak k těmto sedmi oblastem zařazujeme následující dva okruhy, které se z hlediska výskytu v populaci začínají stávat velkými ohnisky pro preventivní práci, ale které nelze jednoznačně zahrnout do konceptu rizikového chování:

- h) okruh poruch a problémů spojených se syndromem týraného a zanedbávaného dítěte,
- i) spektrum poruch příjmu potravy.

Cílem PPŠ je ve spolupráci s rodiči formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti - mladého člověka schopného zodpovědně přistupovat ke každodenním problémům.

2) Současný stav

Škola vytváří tento program jako základní nástroj prevence. Jde o komplexní systémový prvek v realizaci preventivních aktivit, program je nejméně jednou ročně vyhodnocován, sleduje se účinnost, průběh, efektivita jednotlivých aktivit. Pro školu je závazný a podléhá kontrole České školní inspekce.

Nárůst různého rizikového chování včetně zneužívání návykových látek v populaci mládeže a dětí školního věku se stává celospolečenským problémem. Děti patří k nejohroženější skupině. Proto je důležité zahájit primární prevenci právě v době základní školní docházky, poskytnout žákům co nejvíce informací o drogové problematice (přiměřeně k věku žáků, naslouchat jejich problémům a otevřeně s nimi hovořit i na neformální úrovni.

a) Hlavní aktivity

- odpovědnost za systematické vzdělávání pedagogických pracovníků v metodikách preventivní výchovy, v technikách pedagogické preventivní práce, nácviky praktických psychologických a sociálně psychologických dovedností, techniky rozvíjení osobnosti, metody vytváření pozitivních vztahů mezi žáky a řešení problémových situací.
  - systémové zavádění etické a právní výchovy, výchovy ke zdravému životnímu stylu, oblastí preventivní výchovy do výuky.
  - uplatňování různých forem a metod působení na jednotlivce a skupiny dětí a mládeže, zaměřeného na podporu rozvoje jejich osobnosti a sociálního chování.
  - vytváření podmínek pro smysluplné využití volného času dětí a mládeže.
  - spolupráce s rodiči a osvětová činnost pro rodiče v oblasti zdravého životního stylu.
  - průběžné získávání informací o situaci ve škole z hlediska rizikového chování viz níže
  - uplatňování různých forem a metod umožňujících včasné zachycení ohrožených dětí a mladistvých.
  - diferencované uplatňování preventivních aktivit a programů speciálně zaměřených na jednotlivé rizikové skupiny dětí a mládeže.
-
- poskytování poradenských služeb a zajišťování poradenských služeb specializovaných poradenských a preventivních zařízení pro žáky, rodiče a pedagogy.

b) Získávání informací a zjištěná rizika:

1. Informace od pedagogů

Pedagogové školy spolupracují na realizaci PPŠ v rámci výuky i dalších školních i mimoškolních aktivit. Třídní učitelé průběžně zjišťují informace z oblasti sociálně nežádoucích jevů na škole – většina z nich vidí největší problém ve vzrůstajícím množství kuřáků mezi žáky druhého stupně a v přetrvávajícím nevhodném až agresivním chování žáků mezi sebou.

Dále nerespektování trvalých příkazů, používání mobilních telefonů při výuce, vulgární vyjadřování žáků mezi sebou.

2. Informace od rodičů

Diskusemi s rodiči v rámci třídních schůzek, při konzultacích s výchovným poradcem, metodikem prevence a při jednáních s ředitelkou školy jsme zjistili, že rodiče vidí problémy zhruba ve stejných oblastech jako pedagogové. Při řešení problému v oblasti rizikového chování většinou vnímají rodiče oblast prevence na škole kladně.

3. Informace od žáků

Informace od žáků zjišťujeme několika způsoby:

Na škole velmi aktivně pracuje žákovský parlament, který se pravidelně schází s vedením školy, řeší problémy, se kterými se setkávají a podílejí se na spolurozhodování. Navrhují různé aktivity i změny ve vybavení a zařízení školy.

Dalším zdrojem informací od žáků jsou pravidelné dotazníky na klima školy, zadávané

žákům. Z těchto dotazníků vyplynulo, že většina dotazovaných hodnotí kladně klima školy.

Žáci mají k dispozici i schránku důvěry a možnost sdělení svých připomínek prostřednictvím emailové schránky, která je oblíbenější. Dále jsou na druhém stupni zavedeny v rámci hodin TV hodiny s výchovným poradcem. Časté jsou i osobní rozhovory se svým třídním či ŠMP, VP.

Žákům druhého stupně jsou zadávány dotazníky na výskyt rizikového chování (viz strategie). Z těchto dotazníků vyplývá, že největší problémy se vyskytují v oblasti kouření, pití alkoholu, agrese mezi žáky.

c) Vyhodnocení MPP z loňského roku, závěry

c) krátkodobé na školní rok 2017/2018

I. stupeň

- Podařilo se zařadit program Kočičí zahrada ve 2.ročníku.
- S pátým ročníkem začal pracovat ŠMP a VP.
- Proběhly preventivní aktivity s odborníky z oblasti výživy a dopravy.

II. Stupeň

- Na druhém stupni byly naplánované aktivity splněny. Je patrné, že podpora dobrého klimatu má pozitivní vliv na výskyt rizikového chování agrese a šikany, přestože jsme se s tímto problémem setkali, jednalo o žáka přecházejícího z 1. na 2.stupeň.
- Přestože se na prevenci kouření zaměřujeme od 1.ročníku,došlo v loňském roce k výskytu tohoto typu rizikového chování.

Pedagogický sbor

Celý pedagogický sbor byl proškolen na diagnostiku a práci s dětmi s SPCH, SPU. Kvalitní práce s těmito dětmi je prevencí k řadě projevů rizikového chování.

Co pro nás vyplývá z hodnocení MPP jako hlavní cíle pro další školní rok:

Diagnostika a monitoring rizikového chování.

Pokračování v aktivitách, které se osvědčily.

DVPP pro pedagogický sbor v oblastech souvisejících s prevencí rizikového chování, se zvládáním krizových situací, s prací se žáky, kteří jsou ohroženi rizikovým chováním.

d) Obecné postupy školy v oblasti prevence rizikového chování

Vztah učitel – žák

Budujeme vzájemnou důvěru mezi učitelem a žákem. Žák ví, že se může na učitele obrátit a bude respektován jeho názor, jeho potřeby. Učitel se zajímá o žáka, podněcuje dialog. Učitel získává důvěru žáka i prostřednictvím budování vztahu s rodinou, sociálním prostředím žáka. Při řešení problémů je učitel otevřen komunikaci s žákem, s rodičem, širší rodinou, ostatními pedagogy, výchovným poradcem, ad.. Na základě dosažení dohody o společných cílech a postupech **dochází k celkové a jednotné podpoře žáka.**

Skupinová práce

Žáci velkou část vyučování spolupracují, ve dvojicích, ve skupinách, ve skupinách napříč třídami. Učitel věnuje pozornost spolupráci ve skupinách, podporuje naslouchání, zapojení všech členů skupiny, reflektuje s žáky skupinovou práci a podporuje tak rozvoj kompetencí **týmové práce, řešení konfliktu** (učitel podporuje odpovědnost žáka za řešení konfliktu). Žáci se učí vést diskusi, vyjadřovat své názory, naslouchat druhým a vhodným způsobem reagovat na kritiku. Jednou z možností je například vedení komunitního kruhu, ve kterém má každý právo **diskutovat** na základě pravidel diskuse, **sdílet** své pocity, obavy, radosti, zážitky, podněty k životu třídy, klást otázky.

Projektové vyučování a celoškolské projekty

V rámci projektů se žáci mohou blíže seznámit s děním kolem sebe a aktuálními tématy. Umožňuje intenzivní spolupráci tříd v rámci ročníku. Celoškolský projekt navíc podporuje spolupráci žáků napříč třídami a napříč ročníky. Žáci se navzájem poznávají a dokáží spolupracovat starší s mladšími. Je to podstatný prvek prevence šikany starších žáků vůči mladším.

Individuálně hodnocení, slovní hodnocení, sebehodnocení, zpětná vazba skupiny

Žáci dostávají komplexní zpětnou vazbu od učitele. Jsou informováni o svém pokroku i nedostacích. Je oceňováno úsilí žáka a míra jeho pokroku bez srovnávání s výkonem ostatních. Je podporován jeho individuální talent a zájem. Diferenciace výuky může probíhat prostřednictvím práce ve skupinách podle zaměření žáka. Pomáháme žákovi vybudovat si důvěru v sebe, ve vlastní síly, pozitivní vztah k okolnímu světu.

Komunikace s rodiči, veřejností

Učitelé nabízejí všem rodičům možnost individuální konzultace. Rodiče mají také možnost navštívit i výuku, často se zapojují do výuky v rámci svých možností a poznávají tak prostředí školy a lépe tak chápou potřeby svých dětí ve škole.

Rodiče budou o programu informovat především třídní učitelé na třídních schůzkách. Informovanost bude zaměřena zejména na oblast prevence užívání návykových látek a šikany. Rodiče každého žáka obdrží informace, které budou obsahovat nezbytná telefonní čísla a adresy, základní seznam změn chování, které by se mohli u jejich dětí vyskytnout, ale i několik užitečných rad, jak se zachovat, zjistí-li u svého potomka závislost či stane-li se jejich dítě obětí šikany. Pokud rodiče projeví zájem, rádi pro ně zajistíme alespoň jeden seminář nebo besedu s odborníkem. Budeme se snažit zapojit rodiče do programu i tak, že je požádáme, aby se k jeho průběhu prostřednictvím ankety vyjádřily. Na jejich dotazy a připomínky budeme zpětně reagovat.

Pedagogická diagnostika

Učitel věnuje pozornost žákům, registruje signály o možném problému žáka a hledá příčiny a vhodné formy nápravy. Pokud je třeba, spolupracuje s rodiči a výchovným poradcem, který se zapojí do diagnostického a terapeutického procesu. Případně je využíváno dalších odborných institucí (PPP aj.)

Řešení přestupků

Porušování školního řádu, týkajícího se držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy, je klasifikováno jako hrubý přestupek a jsou vyvozeny patřičné sankce. Je sledováno i další rizikové chování - šikana, vandalismus, brutalita, rasismus atd. Při jejich zjištění jsou navržena cílená opatření. V případě, kdy selže prevence ve škole, bude přistoupeno k následujícím opatřením:

1. individuální pohovor se žákem
2. jednání s rodiči na úrovni výchovné komise
3. doporučení kontaktu s odborníky
4. v případě nezájmu rodičů uvědomění sociálního odboru, oddělení péče o dítě
5. v případě dealerství oznámení Policii ČR

Podrobně rozepsáno v KROZOVÉM PLÁNU ŠKOLY

Zveřejnění informací

Informace budou zveřejňovány na nástěnkách vhodně rozmístěných v budově školy. Na FB stránkách školy, na www.bezkřidy.cz. Informace obsahují důležitá telefonní čísla a adresy (linky důvěry apod.) a další informace, které se vztahují k tématům zařazeným do Minimálního preventivního programu, zásady první pomoci při výskytu šikany. Na výběru témat umístěných na nástěnce se mohou žáci sami podílet právě svými dotazy, které můžou klást na konzultačních hodinách, školním parlamentu, přes emailovou adresu.

Program bude propagován a zveřejňován na školních webových stránkách a podle možností i v regionálním tisku.

3) Personální zajištění prevence

Výchovný poradce

Výchovný poradce koordinuje společně s metodikem prevence aktivity školy v oblasti prevence. Aktivně nabízí učitelům a žákům možnost poradit se o svých problémech. Zaměřuje se na žáky, kteří jsou ohroženi ve svém vývoji, sebepojetí, komunikaci s druhými. Učitelé informují výchovného poradce o případech výskytu agresivního chování ve třídě, signálů o potížích žáka (osobnostní, rodinné, vztahové), náhlém i trvalém neúspěchu v učení, obtížné komunikaci, konfliktu s rodiči, porušování pravidel soužití ve škole žákem, krádežích ve třídách. Výchovný poradce navrhuje opatření, navrhuje řediteli školy svolání výchovné komise, vede individuální konzultace s dětmi, s rodiči, informuje o možnostech odborné péče a další pomoci (adresář sociálních služeb, linku bezpečí, apod.). Jedná se sociálním odborem. Konzultuje problémy s odbornými pracovišti – SPC, PPP.

Metodik prevence

Metodik prevence spoluvytváří minimální preventivní program, podílí se na jeho realizaci. Komunikuje s učiteli v oblasti primární prevence, v případě vniklého problému dává podněty k možné nápravě. Spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence. Koordinuje předávání informací o problematice rizikového chování ve škole, dokumentuje průběh preventivní práce školy. Hodnotí realizaci minimálního preventivního programu.

Pedagogové

Věnují se v rámci výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, učí podle principů a metod v rámci koncepce školy. Provádějí průběžnou diagnostiku žáků a třídy, na pedagogických radách vzájemně hodnotí uplynulé období, konzultují případné problémy, navrhují opatření. Třídní učitel je v kontaktu s rodiči žáků své třídy prostřednictvím třídních schůzek, osobních setkání a dalších možností komunikace.

Ředitel školy.

Sleduje efektivitu prevence rizikového chování. Sleduje problémy v kontextu celé školy a dělá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole. Svolává

v případě potřeby výchovnou komisi za účasti rodičů, pedagogů, pracovníků orgánů péče o dítě, psychologů apod.

4) Cíle projektu

PPŠ je zaměřen na všechny žáky 1. - 9. ročníku základní školy, se zvláštním přihlédnutím k dětem ze sociálně slabšího a málo podnětného rodinného prostředí, dětem s nedostatečným prospěchem a s některými typy specifických vývojových poruch chování.

U pedagogů je další vzdělávání zaměřeno na celý tým. Intenzivní vzdělávací aktivity jsou směřovány k pracovníkům, kteří zajišťují činnost školního poradenského pracoviště – výchovný poradce, metodik prevence.

Do systému informování jsou zapojeni všichni rodiče. Zvláštní pozornost je věnována skupinám rodičů tříd, kde se vyskytly negativní jevy jako šikana, nebo výskyt drog. Individuální pozornost je pak věnována rodičům žáků, u kterých byl zjištěn výskyt návykových látek, konzumace alkoholu a kouření, rodičům žáků – agresorů v případech šikany.

a) dlouhodobé

Základními cíli strategie primární prevence rizikového chování na období 2009-2013 jsou:

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- rozvoj a podpora sociálních kompetencí
- funkční informační systém, funkční systém vzdělávání školních metodiků, více-zdrojové a víceleté financování projektů primární prevence.

b) střednědobé

- Vytváření a distribuce metodických materiálů
- Zapojování rodin do života škol
- Vytvoření a podpora systému víceletého financování pro oblast primární prevence RCH

Cílem působení v oblasti prevence rizikového chování je dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku

- s posílenou duševní odolností vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům
- schopné dělat samostatná (a pokud možno správná) rozhodnutí
- přiměřenými sociálně psychologickými dovednostmi
- schopné řešit, případně schopné nalézt pomoc pro řešení problémů
- s vyhraněným negativním vztahem k návykovým látkám
- podílející se na tvorbě prostředí a životních podmínek.

c) krátkodobé na školní rok 2018/2019

I. stupeň

- Podpora pozitivního klimatu ve třídě i napříč ročníky – pořádání mimoškolních akcí s přespáním ve škole.
- Zapojení odborníka z praxe – zdravá výživa

II. Stupeň

- Podpora pozitivního klimatu ve třídě i napříč ročníky – pořádání mimoškolních akcí s přespáním ve škole.
- Hodiny s VP – podpora dobrých vztahů a otevřené komunikace.
- Nadále zapojovat žáky z vyšších ročníků do programu prevence rizikového chování u žáků na prvním stupni – projektové dny (viz způsob realizace).
- Pokračování kvalitních programů, besed – *spolupráce s PPP, Martinem Růžičkou – besedy zaměřeném široké spektrum rizikového chování, PČR*
- Zaměřit se na problematiku kouření – v rámci dne bez tabáku žáci vytvoří informační plakáty, letáky s následnou besedou a diskusí.

Pedagogický sbor

- DVPP v dané oblasti – proškolení dalšího pedagoga 1.stupně v „Kočičí zahradě“

5) Způsob realizace

Základními kompetencemi prevence v rámci podpory zdraví a zdravého životního stylu jsou

- zvyšování sociální kompetence – rozvíjení sociálních dovedností, které napomáhají efektivní orientaci v sociálních vztazích, odpovědnosti za chování a uvědomění si důsledků jednání
- posilování komunikačních dovedností – zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty, adekvátní reakce na stres, neúspěch, kritiku
- vytváření pozitivního sociálního klimatu – pocitu důvěry, bez nadměrného tlaku na výkon, zařazení do skupiny, práce ve skupině vrstevníků, vytvoření atmosféry pohody a klidu, bez strachu a nejistoty
- formování postojů ke společensky akceptovaným hodnotám – pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot, humanistické postoje apod.

Klíčové vyučovací oblasti jsou

- oblast přírodovědná
(např. biologie člověka, fyziologie, biologické účinky drog, chemické aspekty drog atd.)
- oblast zdravého životního stylu
(např. výchova ke zdraví, osobní a duševní hygieně, podmínky správné výživy, volný čas apod.)
- oblast společenskovední
(proces socializace jedince, užší a širší společenské prostředí, jedinec ve vzájemné interakci se sociálním prostředím apod.)
- oblast občanské výchovy
(postavení rodiny ve společnosti, vedení domácnosti, správná výživa, zdravý vývoj a příprava na život, formy komunikace, zvyšování sociální kompetence dětí a mládeže, subjekty participující v oblasti prevence drog atd.)
- oblast sociálně právní
(právní aspekty drog, práva dítěte, význam a cíle reklamy apod.)

- oblast sociální patologie
(postoj společnosti ke zneužívání drog, delikventní chování, kriminalita, xenofobie, šikanování, rasismus apod.)

Preventivní témata jsou frekventována následovně:

- a) ve vyučovacích předmětech (viz bod 8) Rámcový časový harmonogram témat týkajících se primární prevence ve výuce

Člověk a jeho svět

Přírodopis

Prvouka

Tělesná výchova

Chemie

Výchova ke zdraví

Člověk ve společnosti

- b) v dlouhodobých programech prevence - spolupráce s:

Martinem Růžičkou – besedy zaměřeném široké spektrum rizikového chování :

Drogy
Alkohol akouření
Příběhy bezpráví
Vztahy v kolektivu a prevence šikany
Sekty a křesťanství
Dospívání a vztahy s rodiči
Partnerské vztahy a manželství
Sex, antikoncepce a pohlavně přenosné choroby
Extremismus a rasismus

- PČR- nrap.Pavla Kofrová - Právní odpovědnost
- Normální je nekouřit – 1. Stupeň
- Unplugget – 6.a7. třída
- Kočičí zahrada 3.ročník
- Dopravní hřiště 4.ročník
- Školní informační kanál – prevence v obraze (ŠIK)

Co je cílem

Cílem projektu ŠIK je oslovit co nejširší skupinu mladých lidí prostřednictvím video spotů, které mají preventivní, osvětově-vzdělávací a informační charakter. Projekt ŠIK usiluje o realizaci efektivní prevence rizikového chování na ZŠ a SŠ, a to ve spolupráci s dalšími státními i nestátními organizacemi.

Prostřednictvím projektu ŠIK chceme cílové skupině zabezpečit neustálý přísun kvalitních a žádaných informací, které se týkají následujících oblastí:

- oblast primární a sekundární prevence rizikových projevů chování dětí a mládeže,
  - oblast nespecifické prevence,
  - možnosti dalšího vzdělávání žáků a studentů,
  - oblast mimoškolní činnosti a aktivního trávení volného času,
  - aktuality ze světového dění, ze světa kultury, techniky.
- c) Jednorázové aktivity – besedy, přednášky, divadelní představení... dle aktuální nabídky v daném školním roce.
- d) Projekty pořádané žáky druhého stupně pro žáky prvního stupně a MŠ.
- 1) Sportovní den (žáci 9.ročníku pro celou školu)
  - 2) Pohádky na téma rizikové chování (žáci 8.ročníku pro MŠ a 1.třidu ZŠ)
  - 3) Branný den (žáci 9.ročníku pro celou školu)
  - 4) Organizace „Noci ve škole“
  - 5) Organizace soutěží dle aktuálních témat a tradic.
  - 6) Organizování projektových dnů.
- e) školní a mimoškolní akce pořádané pedagogy a žáky školy.

6) Znalostní kompetence žáků

1. – 3. ročník

- žáci dokáží pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, zneužíváním léků
- znají jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- znají hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu
- mají vědomosti jak udržovat zdraví a o zdravém životním stylu
- mají právní povědomí v oblasti rizikového chování

3. – 5. ročník

- žáci mají povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě
- znají činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví zařadit do denního režimu, osvojují si zdravý životní styl
- znají zdravotní a sociální rizika návykových látek a argumenty ve prospěch zdraví
- znají zákony omezující kouření, požívání alkoholu a zákony týkající se užívání a šíření drog
- umí pojmenovat základní mezilidské vztahy
- umí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti
- ví na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozují jeho práva

- mají povědomost o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí, zastrašování aj.), je protiprávní
- znají základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky

6. – 9. ročník

- žáci znají význam harmonických mezilidských vztahů pro zdravý životní styl a zdraví
- respektují odlišné názory či zájmy lidí a odlišné způsoby jejich chování a myšlení, jsou tolerantní k menšinám
- znají a uplatňují vhodné způsoby řešení neshod se spolužáky, spory řeší nenásilným způsobem
- znají vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- umí spolupracovat ve skupině a přebírat zodpovědnost za společné úkoly
- znají významné dokumenty upravující lidská práva a sociálně právní ochranu dětí
- znají činnost důležitých orgánů právní ochrany občanů
- uvědomují si podstatu protiprávního jednání a právní odpovědnost za případné protiprávní činy
- umí zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky

- umí vysvětlit své konkrétní postoje a chování z pohledu zdraví
- ví, co je podstatou zdravého životního stylu a snaží se o jeho realizaci
- znají pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace, duševní hygieny
- ví, že zneužívání dítěte je trestné
- umí diskutovat o rizicích zneužívání drog, orientují se v trestně právní problematice návykových látek
- ví, kde hledat odbornou pomoc, v případě potřeby ji dovedou využít
- bezpečně zvládají účelné modely chování v krizových situacích (šikanování, týrání, sexuální zneužívání apod.) a správně se rozhodují v situacích vlastního nebo cizího ohrožení
- dokáží komunikovat se specializovanými službami (linky důvěry, krizová centra)
- odmítají projevy brutality a násilí zprostředkované médii a umí o nich diskutovat

7) Metody a formy, jakými budou dílčí aktivity řešeny

Program je zaměřen na:

1. – 5. ročník

- společné stanovení a zažití pravidel soužití mezi žáky a učiteli
- zvyšování zdravého sebevědomí žáků
- zkoumání a uvědomování si vlastní osobnosti
- vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou a přijímání těchto jevů
- nácvik vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry
- rozvoj schopnosti diskutovat, komunikovat, řešit problémy a konflikty (například formou komunikačního kruhu)

- rozvoj schopnosti klást otázky, umění vyjádřit svůj názor, umění říci „ne“
- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě
- osvojování a upevňování základních návyků v rámci ZŽS – hygiena, životospráva, sdělení základních informací z oblasti prevence experimentování s alkoholem a cigaretami
- základy etické a právní výchovy
- zaměření pozornosti na včasné odhalování specifických poruch učení nebo i jiných postižení
- všestranný rozvoj osobnosti žáka
- soustředěnost na včasné diagnostikování soc.-patologických problémů ve třídních kolektivech
- důraz na spolupráci s rodiči
- široká nabídka volnočasových aktivit
- ekologická výchova
- návštěvy filmových a divadelních představení, koncertů, besed apod. Účast v soutěžích výtvarných, sportovních, zdravotnických, dopravních atd. jako v předchozích letech

6. – 9. ročník

Přechod na druhý stupeň základní školy přináší řadu změn a z nich vyplývajících zátěžových situací – změna třídního učitele, střídání vyučujících v jednotlivých předmětech, odchod některých spolužáků (víceletá gymnázia, sportovní třídy apod.) a příchod nových spolužáků, zvýšené nároky na objem a strukturu učiva.

Obsah programu:

- vzájemné poznávání účastníků
- vytváření vztahu důvěry mezi žáky a učiteli a mezi žáky navzájem
- stanovení pravidel soužití třídní komunity
- formování skupiny, která je pro žáky bezpečným místem, která jim pomůže vyhnout se rizikovému společensky nežádoucímu chování – šikanování, užívání alkoholu a drog, vzniku různých typů závislostí apod.
- začlenění nových žáků do komunity třídy
- trénink obrany před manipulací, s uměním říci „ne“
- trénink odpovědnosti za vlastní rozhodnutí
- zvládání náročných fyzických duševních situací
- umění vyrovnat se s neúspěchem
- upevňování vztahů v komunitě vrstevníků
- rozvoj schopností přijímat svobodná a odpovědná rozhodnutí
- nácvik efektivní komunikace na základě vlastních prožitků
- nácvik řešení zátěžových situací
- zvýšení schopnosti odolávat nebezpečím, krizím, stresu, zátěžovým situacím (včetně odmítání alkoholu, drog, nikotinu, nevhodných způsobů chování)
- přehled životních rizik
- společenské vztahy (včetně mediální hygieny, vlivu reklamy apod.,)
- modelové, projektové situace poskytující návody k řešení problémů

Konkrétní aktivity podporující primární prevenci

- výchova k odpovědnosti za zdraví své i ostatních – vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů chování

- akce zaměřené na zvyšování právního povědomí (využití nabídek různých druhů spolupráce s Policií ČR a městskou policií)
- zaměření pozornosti na projekty prevence drogových závislostí, konzumace alkoholu, vandalismu, rasismu, násilí, komerčního sexuálního zneužívání apod.
- na základně průzkumu zaměřeného na zneužívání návykových látek věnovat i nadále zvýšenou pozornost prevenci kouření.
- dovednost volby správné životosprávy - poruchy příjmu potravy – mentální anorexie a bulimie (blok v rámci hodin RV, videoprojekce)
- přednášky, besedy a pořady věnované sexuální výchově a prevenci AIDS (absolvování vybraných pořadů dle nabídky na základě zkušeností s jejich úrovní z minulých let.)
- zvyšování příznivého klimatu ve třídních kolektivech formou organizování výletů, exkurzí, ŠVP, lyžařského výcvikového kurzu atd.
- organizování akcí směřujících k oživení klimatu ve škole a zábavnou formou zpříjemnění školního prostředí (tématické dny, sportovní akce, víkendové výjezdy atd.)
- nabídka volnočasových aktivit
- účast v literárních, výtvarných, sportovních a jiných soutěžích
- ekologická výchova
- školní časopis – dává prostor pro tvořivost žáků. Zvyšuje také zájem a povědomí žáků o dění ve škole.
- školní parlament - Rozvíjí zodpovědnost žáků za širší společenství a vzájemné soužití. Je prostorem pro zapojení žáků do organizace školy. Pravidelná setkání umožňují kontinuální práci a prevenci problémů ve třídách.

Aktivity zaměřené na rodiče a veřejnost

- seznámení rodičů s PPŠ v rámci třídních schůzek
- nabídka konzultačních hodin třídních učitelů, výchovného poradce, školního metodika prevence
- nabídka propagačních materiálů o drogách
- seznámení rodičů s postupem školy v případě problémů žáků s drogami
- na schůzkách hovořit o nebezpečí drog zejména u starších žáků, kterým rodiče povolují účast na diskotékách

8) Rámcový časový harmonogram témat týkajících se primární prevence ve výuce

Ročník	Předmět	Téma	Zodpovídá
1.	<i>Prvouka</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Škola – bezpečná cesta do školy Rodina – postavení jedince v rodině, příbuzenské a mezigenerační vztahy • Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace • Chování lidí – vlastnosti lidí (kladné a záporné), pravidla slušného chování • Péče o zdraví – správná výživa, pitný režim • Péče o zdraví – nemoci přenosné a nepřenositelné, prevence nemocí, drobné úrazy a poranění, prevence úrazů • Osobní bezpečí, krizové situace – bezpečné chování v různém prostředí, bezpečná místa pro hru, setkání s 	<i>Třídní učitel</i>

		<p>neznámými jedinci</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přivolání pomoci, požádání o pomoc <p>Dopravní výchova</p> <p>Projekt – Normální je nekouřit</p>	
2.	<i>Prvouka</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace • Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování • Péče o zdraví – správná výživa, pitný režim <ul style="list-style-type: none"> • Péče o zdraví – nemoci přenosné a nepřenosné, prevence nemocí, drobné úrazy a poranění, prevence úrazů • Základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních • Zajištění pomoci voláním na tísňovou linku, oslovením dospělé osoby, nácvik komunikace • Osobní bezpečí, krizové situace – bezpečné chování v různých životních situacích, v různém prostředí a při různých činnostech <p>Dopravní výchova</p> <p>Projekt – Normální je nekouřit</p>	<i>Třídní učitel</i>
3.	<i>Prvouka</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Škola – bezpečná cesta do školy • Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace • Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady • Lidské tělo – životní potřeby člověka, základní stavba a funkce, vývoj jedince, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou • Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, pitný režim, pohybový režim • Setkání s neznámými jedinci, odmítání komunikace, která je dítěti nepřijemná • Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • rizikové chování (šikana, drogy, fyzické a duševní násilí, agresivita), možné dopady na zdraví <p>Dopravní výchova</p> <p>Projekt – Normální je nekouřit</p>	<i>Třídní učitel</i>
4.	<i>Člověk a jeho svět</i>	<ul style="list-style-type: none"> • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace • zdravý životní styl, denní režim, správná výživa • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví <p>Dopravní výchova</p>	<i>Učitel ČaSP</i>

		Projekt –Normální je nekouřit	
5.	<i>Člověk a jeho svět</i>	<ul style="list-style-type: none"> • chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie • partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality • návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • osobní bezpečí, krizové situace – bezpečné chování v rizikovém prostředí, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích <ul style="list-style-type: none"> • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), osobní, intimní a duševní hygiena • chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování <p>Dopravní výchova Projekt –Normální je nekouřit</p>	<i>Učitel ČaSP</i>
6.	<i>Výchova ke zdraví</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Vztahy a pravidla soužití ve skupině • Vliv skupiny na jedince, vliv jedince na skupinu • Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny • Tělesná a duševní hygiena- zásady osobní, intimní a duševní hygieny • Bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi • Bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, • Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • Sebeochrana a vzájemná pomoc rizikových situacích a v situacích ohrožení • Sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity • Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – 	<i>Mgr. Václava Koubová</i>

	<p><i>Člověk ve společnosti</i></p> <p><i>Tělesná výchova chlapci</i></p> <p><i>Tělesná výchova dívky</i></p>	<p>respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, • Dopad vlastního jednání a chování <p>Dopravní výchova</p> <p>Projekt unplugget</p> <ul style="list-style-type: none"> • práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy • lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi 	<p><i>Vyučující daného předmětu</i></p> <p><i>Mgr. Lenka Rasochová Vít Seidl</i></p>
7.	<p><i>Tělesná výchova chlapci</i></p> <p><i>Tělesná výchova dívky</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzic. kondici a podporující růst sval. hmoty) • Drogy a jiné škodliviny <ul style="list-style-type: none"> • Vztahy mezi lidmi v komunitě • Vliv chování a jednání jedince na vztahy v komunitě • Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství • Vliv životního stylu na zdraví • Složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie • Vliv neuspokojených lidských potřeb zdraví 	<p><i>Mgr. Lenka Rasochová Vít Seidl</i></p> <p><i>Mgr. Václava Koubová</i></p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Podpora zdraví - působení na změnu kvality prostředí a chování jedince • Způsoby chování a jejich vliv na zdraví žáka i ostatních lidí • Dospívání – tělesné, duševní a společenské změny • Vhodné způsoby chování v období dospívání, respekt k jedincům stejného i opačného pohlaví • Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti • Sociální dovednosti pro předcházení stresové situaci (pozorování druhých, empatické naslouchání, vedení dialogu, přesvědčování, vyjednávání, omluva, dovednost říci „nevím“, „neumím“, „potřebuji pomoci“, dodržování pravidel, uznání a zvládnání prohry atd.) • Rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) • Legální a nelegální návykové látky – zneužívání, rizika, odmítání • trestná činnost související s rizikovým chováním, dopink ve sportu • Nelátkové závislosti(PC, automaty..), jejich vliv na zdraví a život jedince • Kontakty na specializovaná zařízení • Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, – šikana a jiné projevy násilí; • Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech • Kontakty na specializovaná zařízení • Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, • Psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech • Dopravní výchova <p><i>Projekt Unplugget</i></p>	
8.	<i>Přírodopis</i>	<p>Lidské rasy - rasismus, nacionalismus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost • Předčasná sexuální zkušenost – promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity 	<i>Mgr. Václava Koubová</i>

	<p>Člověk ve společnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování • Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – formy sexuálního zneužívání dětí; • Kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci • Násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání • Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt • Kritický přístup k mediálním informacím, informacím na letácích a obalových materiálech, reklamám • Manipulace a agresivní chování • Sebeovládání a zvládnání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; • Zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích • Pomáhající a prosociální chování • Dopravní výchova <ul style="list-style-type: none"> • Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti • Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování • Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí • Systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí • Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna • Význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji <p>Drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzic. kondici a podporující růst sval. hmoty)</p>	<p><i>Vyučující daného předmětu</i></p>
--	------------------------------	--	---

	<i>Tělesná výchova chlapci</i>	Drogy a jiné škodliviny	<i>Mgr. Lenka Rasochová Vít Seidl</i>
	<i>Tělesná výchova dívký</i>		
9.	<i>Chemie</i>	Zdravá výživa Léčiva, otravné a návykové látky	<i>Mgr. Václava Koubová</i>
	<i>Tělesná výchova chlapci</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzic. kondici a podporující růst sval. hmoty) • Drogy a jiné škodliviny 	<i>Mgr. Lenka Rasochová Vít Seidl</i>
	<i>Tělesná výchova dívký</i>		
	<i>Člověk ve společnosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady lidského soužití • Žák zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi. • Na příkladech doloží rozdíly mezi lidmi • Popíše projevy lidské solidarity <p>Navrhne, jak může konkrétně pomoci lidem v nouzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • Uvede příklady jednání, která jsou porušením právních ustanovení • Diskutuje o důsledcích porušování právních ustanovení • Žák diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání • Uvede příklady korupčního jednání diskutuje o příčinách, které vedou osoby ke korupčnímu jednání, a o důsledcích, které z tohoto jednání plynou pro všechny zúčastněné 	<i>Vyučující daného předmětu</i>
	<i>Dopravní výchova</i>		

9) Vyhodnocení PPŠ

Vyhodnocení celého programu bude provedeno v červnu roku 2019. O programu však ŠMP vede průběžné záznamy. Vyhodnocení probíhá prostřednictvím portálu VYNSPI – výkaz preventivních aktivit

Vyhodnocení výsledků uskutečňovaného procesu změn

- zhodnocení psychosociálního klimatu ve škole, kázně a případně i prospěchu žáků
- zhodnocení posunu v postojích a hodnotových systémech dětí
- zhodnocení výskytu RCH.

Proces změn bude vyhodnocován průběžně a trvale pomocí prostředků poskytujících zpětnou vazbu. Dotazníky a škály pomohou objevit slepé uličky, selhání nebo nereálné nároky programu, což lze poté napravit vypracováním upravené verze pro další období.

10) Kontakty s jinými organizacemi

Oblast školství

	Adresa	Telefon	e-mail
pedagogicko - psychologická poradna Ústeckého kraje, pracoviště Litoměřice	Palachova 18 412 01	416 733 015	litoměřice@pppuk.cz
vzdělávání pedagogů, kteří realizují preventivní aktivity ve škole, odborná práce s dětmi	NIDV Winstona Church. 6 400 01, Ústí n. L.	475 211 055	usti@nidv.cz
krajská protidrogová koordinátorka	X		

Oblast zdravotnictví

	Adresa	Telefon	e-mail
dětský lékař	MUDr. Sormová, Kožíšek, Jilich Školní, Lovosice		
spolupráce při realizaci protidrogové prevence	X		

Oblast sociálních věcí

	Adresa	Telefon	e-mail
sociální odbor, kurátoři	Školní 2, Lovosice 410 02	416 571 207	

Policie ČR, Městská policie

	Adresa	Telefon	e-mail
Preventivně informační oddělení - PIS Litoměřice	Eliášova 7, 412 48 Litoměřice	974 436 208 nprap. Pavla Kofrová	pisl@mvcr.cz
Obvodní oddělení Policie ČR	PČR Lovosice		

11) Postupy řešení rizikového chování:

Metodické pokyny MŠMT, Krizový plán školy

12) Návrh rozpočtu programu

<i>Aktivita</i>	<i>Částka</i>	<i>Zdroj financování</i>	
DVPP – seminář pro pedagogy	4000,-	SR – DVPP	

Učebnice pro žáky, pracovní sešity	3000,-	SR	
Odborná literatura pro učitelkou knihovnu, videotéka	2000,-	SR	
Počítačové programy	2000,-	SR	
Atd.			